

mende Gjenstande, som man saaledes søger at combinere, for at sætte en Ting igjennem; som man ellers ikke har meget grundet Haab om at kunne sætte igjennem denne Gang.

Ordføreren: Der er blevet indvendt imod vort Forslag, at, hvad enten Realiteten maatte være mere eller mindre vel begrundet, saa var det i alt Fald ikke nu det rette Tidspunkt at gaae ind derpaa; men jeg maa tilstaae, at dette er Noget, jeg aldeles ikke forstaaer. Det er ganske vist det rette Tidspunkt til at gaae ind paa denne Sag, naar den første Gang foreligger til Ordning ved Lov. Det er utvivlsomt en Pligt, der paa-hviler dem, der have at raadslaae om at vedtage en saadan Lov, at de indføre i den, hvad de anseer for at høre dertil. Det bør ikke skydes over paa Fremtiden. Naar en Discussion som den nærværende har fundet Sted, og har ført til det Resultat, at Principet ikke er gjort gjældende, kan det ikke senere komme frem. Jeg vil ikke sige, at det var nødvendigt, at Principet blev optaget i denne Lov, naar det faktisk blev gjort gjældende, naar vi f. Ex. forholde Apanagen, imod at denne Post gik ud, og det saa blev forstaaet saaledes, at Gagen for Fremtiden skulde bortfalde, saa var der opnaaet hvad man havde for Die, saa forelaa der et Resultat for Eftertiden; men, naar dette ikke skeer, naar det bliver Resultatet, at den, for hvem Rigsdagen første Gang voterer Apanage, vedbliver at oppebære Gage, da kan der i Fremtiden ikke afsigees derfra. For Dieblirket siger man, at Fortiden binder os, uagtet det er en ganske anden Fortid, der nu er Tale om end tidligere; men hvad vil man da sige i Fremtiden, naar vi selv have bundet Hænderne paa den nærværende Tid? Enten maa Principet anerkendes nu, eller det kan slet ikke ske senere. Man har sagt, at vort Hovedoieemed var at tilvebringe en Besparelse, og man har derfor foreslaaet at nedsette Summen, men heri ønsker jeg ikke at have nogen Andeel. Jeg vil ikke, hvis Endringsforslaget bliver forkastet, tage Deel i noget Forslag til at nedsette Summen, og heller ikke stemme derfor, hvis det kommer frem. Det er aldeles ikke nogen Besparelse, paa hvilken Udval-

gets Fleertal, dengang da Beslutningen blev vedtagen, er gaaet ud; det er udtryffeligt ud-talt, at man antog, at Posten blev at besætte med Andre, saaledes som Tilfældet er i mange Armeer. Det er slet ikke nogen Besparelse, hvorom der er Spørgsmaal, det er kun et Princip, og Principet er baade almindeligt anerkjendt af Flere af dem, der ellers havde Betænkelse ved Forslaget, og det er ogsaa gjort gjældende i andre Dele af Statsstyrelsen. Der har været Prindsen, som have fungeret f. Ex. som Gouverneur i Fyen, uden derfor at oppebære nogen særlig Gage. Det er dernæst besynderligt, at man alene vil lade de paagjældende Personer staae i militair Tjeneste. Det er, som om man fra Statspraxisens Side vilde give et Stød til, at alle Prindsen ene og alene skulde have den militaire Udvikling for Die, og, som om deres hele Livsretning skulde ledes ind alene paa den militaire Vej. Jeg anseer det for fornuftigt, at Prindsene uddanne sig i forskellige Retninger, og at der ikke bliver givet nogen eenfaldig Retning enten til deres Tankegang eller til deres Forsærlighed, og jeg indseer ikke, hvorfor ikke det samme Princip, som er gennemført med Hensyn til de civile Ansættelser, ikke skulde kunne gjøres gjældende med Hensyn til de militaire. Jeg veed meget vel, at Principet heller ikke bestrides af den ærede Finansminister, men kun dets Anvendelse i nærværende Tilfælde, men, naar man interesserer sig for Principet, saa kan man ikke godt undgaae at fremhæve nogle af de Betragtninger, der i og for sig tale derfor. Man har sagt, at, da Apanageloven i sin Tid blev foresaet, havde den en anden Skikkelse end nu, idet der dengang var Tale om Apanagens fulde Beløb, men det er heller ikke ganske Tilfældet; der forelaa jo nemlig dengang kun Beløbet for Danmarks Rige, og der blev udtryffeligt tilføjet, at det maatte lades uafgjort, hvorledes Forholdet vilde være at ordne med Hensyn til den Andeel, Holsteen og Lauenborg skulde svare, saa at altsaa denne Sags nuværende Stilling har en heel Deel Analogie med dens tidligere. At udelukke Kongen fra at besætte offentlige Embeder, derom har der, som oftere fremhævet,